

د افغانستان د تاريخ ټولنې اساسنامه

د تاريخي ادارو د عمومي غونډې لخوا تصويب شو

د جولای ۱۴، ۲۰۲۴

د الله په نوم چې ډېر مهربان دی

پېژندنه

د هیواد تاریخ ، د موادو اغیزې او دا زموږ د نیکونو معنوي، قیمتي شتمني او میراث دی . دا روښانه ده چې د تاریخي مسلو مطالعه ، څېړنه او ښه پوهیدل تجربې زیاتوي او د ټولنې د راتلونکي پرمختګ لاره ښه پوهیږي . راتلونکي د تیرو مطالعې له لارې په ښه توګه تصور کیدی شي . هغه کسان چې له تاریخ څخه زده کړه کوي لږې غلطۍ کوي .

تاریخي هویت پېژندنه او څرګندونه ، په اړه پوه لرې او وروستي تېر او د مهمو تاریخي پیښو ، لاملونو او پایلو مستند پوهه یا د دوی اغیزې د هر هیواد او هر ملت د خلکو لپاره یوه مطلقه اړتیا ده.

خو له دیرشو کلونو راهیسې، د "د هیواد د تاریخ بیا کتنه" تر غولوونکي سرلیک لاندې د افغانستان د خلکو او حکومت د تاریخي هویت په اړه د شکونو د رامینځته کولو لپاره ځینې هڅې روانې دي. په دې برخه کې د یو لړ نا امیده فعالیتونو په لړ کې، د هیواد د نامتو تاریخ پوهانو لکه فیض محمد کاتب هزاره، علامه عبدالحی حبیبي، احمد علي کوهزاد، میر غلام محمد غبار، محمد صدیق فرهنگ او نورو په اثارو د برید هڅه شوې ده، او د "محکمې او حکومتي تاریخونو" په نوم د دوی علمي او تاریخي اهمیت تر پوښتنې لاندې راوستل شوی دی. له نېکه مرغه، د هیواد مسؤل، باخبره او وطنپال ساینس پوهان او څیړونکي توانیدلي دي چې د دې دښمنانه ملي ضد هڅو سره مقابله او بې طرفه کړي، کوم چې د بهرنیو تعصب لرونکو کیسو څخه د تاریخ د تحریف او جوړولو پر بنسټ دي.

په ورته وخت کې، علمي پرمختګونو او په بشري علومو کې نوي او روښانه لاسته راوړنې، په شمول د لرغونپوهنې، انساني ساینس (جنیتیک)، نفوس او مهاجرت علوم، ژبپوهنه، توکمپوهنه، سیاسي اقتصاد، انساني جغرافیه، او نور، زموږ تاریخ پوهانو او ساینس پوهانو ته د هیواد د مستند تاریخ، نږدې او لرې دواړو، د تشریح کولو لپاره نوي امکانات چمتو کړي دي، کوم چې زموږ تاریخ پوهانو ته په تیرو وختونو کې شتون نه درلود.

په هیواد کې د تیرو څلویښتو کلونو پیښو د تاریخ او انسانیت په مطالعاتو کې یوه لویه تشه رامینځته کړې ده . له بلې خوا، اوس د تیرو په اړه ډیرې بډایه سرچینې او سرچینې شتون لري ، چې په رڼا کې باید ډیرې لیکنې او څیړنې ترسره شي. په دې اړه، یو شمیر څیړونکو او لیکوالانو په ګډه پریکړه وکړه چې د " (افغان تاریخي ټولنه/ افغانستان د تاریخ سونونو / افغان تاریخي ټولنه) د دې لپاره رامینځته شوه چې د هیواد د ملي او تاریخي هویت د تاریخ او بیان د مستند او علمي بیان سرچینې په توګه خدمت وکړي. له همدې امله، دا اساسنامه د ټولنې د فعالیتونو تنظیمولو لپاره تصویب شوه .

لومړۍ فصل

دولتي چارواکي

لومړۍ ماده : قانوني اساس

دا اساسنامه د نړيوالو غير انتفاعي ټولنو د قوانينو سره سم جوړ شوی دی .

دوهمه ماده: نوم

1. د ټولنې نوم په دري، پښتو او انگليسي ژبو دی:
- د افغانستان د تاريخ ټولنه / د افغانستان تاريخ د تاريخ ټولنه /افغان تاريخي ټولنه
2. کوم چې به په دې اساسنامه کې "ټولنه" بلل کيږي.

درېمه ماده: قانوني ماهيت

1. ټولنه يو غير انتفاعي، غير سياسي، او خپلواک تعليمي، څيړنيز، دا علمي او تخصصي دی ؛
2. فورم له د بشري علومو او تاريخ پوهانو رضاکارانه اتحاد چې په کې مېشت دي د هيواد دننه او بهر نور هوبښيار خلک دا جوړ شوی دی.

دوهم فصل

موخي او فعاليتونه

څلورمه ماده : موخي

1. د افغانستان د تاريخ او بشري علومو په برخه کې مطالعه او څيړنه ، په شمول د لرغونپوهنې، هنر تاريخ، تاريخ ليکنې، ژبپوهنه، ادبي مطالعات، توکم پېژندنه، ډيموگرافي، سياسي اقتصاد، انساني جينيات ، انټروپولوژيکي مطالعات ، او نور ؛
2. د افغانستان د تاريخ د ښه پوهيدو لپاره د دې څانگو د پلي کولو په اړه د څيړنې هڅونه ؛
3. د دې ټولنې د غړو لخوا په پوهنتونونو او نورو لوړو زده کړو موسسو کې په شخصي يا مجازي ډول د تدريس له لارې د افغان ځوانانو د اکاډمیک ظرفيتونو ښه کول ؛
4. د دې ټولنې پرمختګ او تاسيس په ملي او نړيواله کچه د افغانستان د تاريخ او تمدن پورې اړوندو مسلو کې د يوې باوري او علمي پلوه وړ ادارې په توګه؛
5. د افغانستان د تاريخ د ټولو دورو پورې اړوند د اسنادو، ليکل شويو او غير ليکل شويو متنونو او اسنادو راټولول او خپرول؛

6. د افغانستان د تاريخي شخصيتونو د ژوندليكونو او لاسته راوړنو بشپړول او خپرول ؛
7. د فولکلور څيړنه او د فولکلور كيسو پورې اړوند معلومات، دودونه، افسانې او كيسې راټولول؛
8. د تاريخ او بشري مطالعاتو ، کلتوري ادارو او په دې برخو کې د کورنيو او بهرنيو اکاډميکو مرکزونو د متخصصينو ترمنځ د اړيکو رامینځته کول او پياوړي کول ؛ او
9. د څېړنې پايلې د دوره يي خپرونو (مجلو) او غير دوره يي خپرونو (د کتاب په بڼه) له لارې خپرول ، دواړه چاپ شوي او مجازی .

پنځمه ماده: فعاليتونه

د فعاليتونو ډولونه-

1. دا ټولنه د خپلو غړو لخوا د افغانستان د تاريخ او انسانيت په اړه تدريس او علمي څيړنې هڅوي او اسانتياوې برابروي؛
2. دا ټولنه د خپلو غړو او نورو شخصيتونو د علمي څېړنو پايلې د "افغانستان تاريخ او تمدن" په نوم د يوې مجلې له لارې خپروي او خپروي. او د همدې نوم لاندې کلنی کنفرانس تنظيموي؛ او
3. که اړتيا وي، ټولنه کولی شي د ويب پاڼې ، مخامخ او مجازی غونډو له لارې سره وگوري ، ورکشاپونه ، مرکې ، سيمينارونه او د ډله ييزو اړيکو نورې وسيلې هم د دې د فعاليتونو پايلې خپروي.

د فعاليتونو معيارونه -

دا ټولنه په خپلو څيړنيزو کارونو کې په نړيواله کچه پيژندل شوي علمي او اکاډميک معيارونه پلي کوي .

دریم فصل

د ټولنې جوړښت او تنظیم

شپږمه ماده : اداري جوړښت

لومړۍ : د ټولنې غړي

1. د ټولنې غړي بشپړ غړي او افتخاري غړي لري؛
2. هغه رضاکار غړي چې قوانین مني، د ټولنې د بشپړ غړو په توګه د لیکلې غوښتنې او د مشرتابه بورډ له تصویب وروسته د دوو غړو له خوا د تصویب له لارې منل کیږي.
3. بنسټ ایښودونکي غړي او رضاکار غړي د ټولنې د بشپړ رايې ورکوونکي غړي په توګه د منلو وروسته نومول کیږي؛
4. بشپړ غړي په افغانستان کې د زیږون، د افغان والدینو د نسب، یا د تابعیت ترلاسه کولو له لارې د افغانستان تابعیت لري؛
5. هغه افتخاري غړي چې د ټولنې د مشرتابه بورډ د رییس په بلنه د ټولنې مشورتي غړیتوب ترلاسه کړی وي، د افغانستان تابعیت ته اړتیا نلري، مګر د ټولنې په پریکړو کې د رايې ورکولو حق نلري؛ او
6. ټولنه کولی شي نامحدود شمیر غړي ولري.

دوهم: سازمان ورکول

1. د ټولنې په جوړښت کې عمومي غونډه، د مشرتابه بورډ، د تفتیش او ارزونې بورډ، اداري بورډ، او وقف شوې کمیټې شاملې دي.
2. عمومي غونډه معمولا په کال کې یو ځل ترسره کیږي. د ټولنې ټول بشپړ غړي په مساوي حقونو سره په عمومي غونډه کې ګډون کوي؛
3. د علمي بیاکتنې او ارزونې بورډ د عمومي اسامبلې لخوا د اکاډمیک غړو او څیړونکو څخه ټاکل کیږي، یو رییس او منشي لري، او په میاشت کې یو ځل غونډه کوي.
4. د تفتیش او ارزونې بورډ رییس د ټولنې د ریاست مسؤلیت هم په غاړه لري؛
5. اداري بورډ د ټولنې له اداري مرستیال، خزانه دار او منشي څخه جوړ دی. دا د ټولنې د ورځنیو چارو د مدیریت او د ټولنې د کلي تفتیش شوي مالي راپور چمتو کولو مسؤلیت لري، او لږترلږه په میاشت کې یو ځل غونډې کوي.
6. د مشرتابه بورډ د تفتیش او ارزونې بورډونو او اداري بورډ له مشرانو او غړو څخه جوړ دی، او په هرو دریو میاشتو کې یو ځل د ټولنې د رییس په مشرۍ غونډه کوي؛ او
7. وقف شوې کمیټې دوی د اړتیا سره سم د مشرتابه بورډ لخوا جوړ او تاسیس کیږي .

اوومه ماده : د مجلس دندې جنرال

1. عمومي غونډه هغه د ټولنې تر ټولو لوړ او باصلاحيته چارواکي و . کوم کال؟ يو ځل دا د ټولنې د رئيس تر مشرۍ لاندې غونډې جوړوي او لاندې دندې او واکونه لري:
2. بدلول او د اړتيا په صورت کې يې تعديل کول او د شرايطو او اسانتياوو بدلول ؛
3. او رئيسانو ټاکنې د تفتيش او ارزونې بورډ او اداري بورډ د آزادو او مستقيمو ټاکنو له لارې ؛
4. د ټولنې د رئيس د کلني راپور او تفتيش شوي مالي راپور اوريدل او تصويب کول او د راتلونکي کال لپاره د ټولنې د بوديجې او کاري پروگرام تصويب کول؛ او
5. د ټولنې د مهر او لوگو ټاکل .

اتممه ماده : د تفتيش او ارزونې بورډ دندې

- ۱- په څېړنيزو چارو کې د لومړيتوبونو ټاکل، د څېړونکو ټاکل، او د علمي او څېړنيزو کميټو جوړول ؛
- ۲- د کميټو د دندو د شرايطو ټاکل ؛
- ۳- د کميټو د مشرانو ټاکل ؛
- د کميټو د راپورونو اوريدل ؛ او
- ۷- د علمي شخصيتونو، ملي او نړيوالو علمي او څېړنيزو مرکزونو سره د اړيکو ډاډمن کول.

څلورم فصل

ورټوبونه

نهمه ماده : قانوني وړتياوې

1. (شخص) په خير قانوني واکونه لري ؛
2. کولی شي يو تړون لاسليک کړي ؛
3. د خپلو دندو د ترسره کولو لپاره د ملکيت پيرود ، سوداگري او پلور ؛
4. د خدماتو او اسانتياوو د برابرولو په بدل کې پيسې ترلاسه کول ؛
5. د خپلو فعاليتونو د ترسره کولو لپاره اړين کارونه کول؛

6. د خپلو فعالیتونو د ترسره کولو لپاره له مختلفو سرچینو څخه د مالي مرستو جذب او ترلاسه کول ، په شمول د:
7. د کلني غړیتوب فیس او د غړیتوب فیس راټولول ؛
8. او نړیوالو سازمانونو څخه د مرستو ترلاسه کول ؛
9. د غړو او نورو سرچینو څخه د بسپنو راټولول ؛ او
10. ټولنه کولی شي د خپلو دندو د ترسره کولو لپاره کارگران او کارمندان وګماري او هغوی ته معاشونه او معاشونه ورکړي.

لسمه ماده: نښان او لوګو

1. ټولنه دا خپل ځانګړی سمبول او لوګو لري .
2. د لوګو مشخصات په لاندې ډول دي: د ننوتلو رنگین عکس د ملي آرشیف ترمیم د یوې حلقي په بڼه چې د ټولنې نوم یې په پښتو، دري او انګلیسي ژبو لیکل شوی وي . (افغانستان) لوګود ادارې په مهر، د ادارې په اسنادو او نورو توکو هم کارول کېږي .

لسمه ماده : خپروني او اعلانونه

1. د ټولنې خپروني او اعلاناتي چارې د خپرونو او اعلاناتي کمیټې لخوا ترسره کېږي ؛ او
2. دا ټولنه یوه ویب پاڼه او یو ځانګړی انټرنیټ ډومین لري، د رسمي برېښنالیک پته او ټولنیزو رسنیو سره، چې د خپرونو او اعلاناتو کمیټې لخوا اداره کېږي .

دولسمه ماده : پته

1. د ټولنې پته په هغه ښار کې موقعیت لري چېرې چې دا په قانوني توګه راجسټر شوې ده.
2. د ټولنې د برېښنالیک پته د ټولنې د اداري بورډ لخوا اداره کېږي.

پنځم فصل

تحلیل

لسمه ماده : د انحلال شرایط

1. په که چېرې ټولنه د کوم عواملو له امله دا کار نشي کولی، د قانون سره سم خپلې دندې ترسره کول ؛
2. په که چېرې په عمومي غونډه کې پنځه اویا سلنه غړي د هغه د لغوه کولو لپاره رایه ورکړي ؛ او

3. په که چیرې دا د قوانینو خلاف عمل وکړي یا له مالي افلاس سره مخ شي .

څوارلسمه ماده : د ټولنې شتمنۍ د انحلال وروسته

ټولنې شتمنۍ او هر هغه څه چې ورسره تړاو لري ، د هغې له منحل کیدو وروسته، غړو او مشرتابه چارواکو ته نه، بلکې د افغانستان د حکومت علمي او اکاډمیکو ادارو (د افغانستان د علومو اکاډمۍ یا ملي آرشیف) ته ورکړل شول. د افغانستان دننه، دا بسپنه ورکول کېږي.

شپږم فصل

د غړیتوب شرایط، حقونه، مکلفیتونه او له غړیتوب څخه ایستل

لسمه ماده : د غړیتوب شرایط

1. د بشپړ غړیتوب لپاره نوماند چې د رایې ورکولو حق ولري باید افغان وي او د اتلس کلنۍ عمر یې بشپړ کړی وي ؛
2. هغه افتخاري نوماندان چې د رایې ورکولو وړ نه دي د افغان خپلوی په ماده کې شامل نه دي؛
3. قانون ملګرتیا ومنی ؛
4. د بشریت پر ضد جرمونو محکوم شوی نه وي ؛
5. د غړیتوب فیس او د شمولیت فیس ورکړی.
6. په یوه څېړنیزه کمیټه کې ، تخصصي، عامه فعالیتونه او کاري ډلې، ونډه واخلي.
7. ټولنه کې غړیتوب په انفرادي ډول د لیکلي غوښتنلیک (د غړیتوب فورمه) په سپارلو سره ترسره کېږي .

لسمه ماده : د ټولنې د بشپړو غړو حقوق

1. د ټولنې د فعالیتونو او ادارې په ټولو کچو کې د انتخاب او ټاکل کیدو حق ؛
2. هر غړی کولی شي په خوندي ډول د ټولنې په غونډو کې خپل وړاندیزونه او نیوکې وړاندې کړي .

اوولسمه ماده : د ټولنې د غړو دندې

1. دننه او بهر د ټولنې د اهدافو دفاع کول ؛

2. ستاسو په غونډه کې په عمومي غونډه او نورو اړوندو غونډو کې گډون وکړی.
3. ټولنې ټولې پریکړې په عمل کې پلي کولو لپاره هڅه وکړی .
4. ټولنه کې څېړنیز کار او علمي فعالیتونه ښه والی او پرمختګ.
5. په ټاکل شوي وخت کې ورسپارل شوي مسلکي او عملي دندې ترسره کول.
6. یووالي وساتئ، توپرونو ته درناوی وکړی، نظم او اړیکه پیاوړې کړی، اعتدال مراعات کړی ، او د هر ډول تعصب څخه ډډه وکړی .

اتلسمه ماده : له ټولنې څخه اخراج

د ټولنې غړي د لاندې شرایطو لاندې د مدیره پلاوي لخوا له ټولنې څخه ایستل کیدی شي :

الف) د ادارې له نوم او اسانتیاوو څخه ناوړه گټه پورته کوي ، تعصب لري ، په جعل کې ښکیل وي، یا ملي گټې په پام کې نه نیسي ؛

ب) د جرم کولو لپاره، محکوم شي ؛

ج) د قانون خلاف عملونه ؛ او

ح) هر اخراج شوی غړی حق لري چې اسناد او شواهد وړاندې کړي ، د ټولنې مشرتابه ته یا هغه کولی شي عمومي غونډې ته شکایت وکړي ترڅو د هغه د گوښه کولو لاملونه بیا وڅیړل شي.

اووم فصل

د تمویل سرچینې، څنگه یې وکاروی او څارنه یې وکړی

نولسمه ماده : مالي سرچینې

1. د غړیتوب فیس (په کال کې یو ځل) او د شمولیت فیس (د غړیتوب له منلو وروسته یو ځل)؛
2. د غړیتوب فیس او د شمولیت فیس اندازه د مشرتابه بورډ لخوا ټاکل کیږي؛
3. د ټولنې د غړو له خوا بسپنې او ملي او نړیوال علمي او سوداګریز مرکزونه ، او حقیقي او قانوني شخصیتونه ؛ او

4. د تمويل سرچينې او بسپنه وركوونكي او له هغوى څخه د مرستې ترلاسه كول د اداري بورډ له دندو څخه دي.

شلمه ماده : مالي چارې

1. ټولنه، د خپلو مالي چارو د ترسره کولو لپاره ، په هغه ښار کې چې په رسمي ډول راجستر شوی وي، بانکي حساب پرانيزي ؛
2. ، اداري مرستيال، منشي او خزانه دار لاسليکونه اړونده بانک ته وړاندې کيږي ؛
3. منشي او خزانه دار په هغه ښار کې ژوند کوي چېرې چې ټولنه راجستر شوې ده؛
4. اداري بورډ د ټولنې د نغدي او غیر نغدي شتمنيو د څارنې مسؤليت لري او د ټولنې د مشرتابه بورډ او عمومي غونډې ته ځواب ويونکی دی .
5. د شموليت حق، د غړيتوب فیس او د غړو ونډې د ټولنې په بانکي حساب کې جمع کيږي ؛
6. د مدیره پلاوي رئیس به د ټولنې تفتیش شوی مالي راپور د ټولنې د رئیس له تصویب وروسته د تصویب لپاره عمومي غونډې ته وسپاري .

اتم فصل

متفرقه احکام

۲۱ ماده : د اداري پلاوي مسؤليتونه

1. اداري بورډ د ټولنې ورځني اداري او مالي چارې تنظيموي، اداره کوي او اجرا کوي؛
2. هر مالي کال د ټولنې د کار او مالي راپور وړاندې کوم . د اړوند قانون سره سم د ثبت ادارې ته تنظيم او وسپارئ ډالۍ ؛ او
3. د ټولنې اسناد، په شمول د غړو لیستونه، کمیټې، راپورونه، د څیړنې پایلې، ترلاسه شوي علمي او اداري مواد، لیکلي او بریښنايي لیکونه، او نور، په خوندي ډول په لیکلي او بریښنايي بڼه ثبت او ذخیره کوي.

دوه ویشتمه ماده :

اته فصلونه ، دوه ویشت مادې او یوه ضمیمه لري ، د ۲۰۲۴ کال د جولای په ۱۴ مه د بنسټ ایښودونکو په عمومي غونډه کې بحث او تصویب شو .

ضمیمه |

د ټولنې د بنسټ ایښودونکو د عمومي غونډې د غړو د نومونو لیست

1. پروفیسور بشیر دودیال
2. ډاکټر زمان ستانیز
3. ډاکټر نور احمد خالدي
4. سید حمیدالله روغ
5. ناهید علومي
6. صديق وفا
7. محمد بصیر حیدرزی
8. پوهنمل نجیم آزادزوی
9. محمد عتیق ځای
10. احمد شاه دراني
11. ډاکټر یحیی وردک
12. صبغت الله ستاري